

ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 352 A

Rok XIII

WARSZAWA

CZWARTEK

24 listopada

1938 R.

Cena 10 Gr.

W

ZE WSIA SWOJĄ RODZINNĄ ZYJ — I DAJ JEJ, CO
NAJLEPSZE, Z DUSZY SWEJ. WRÓĆ BRACIOM COŚ WIE-
DZĄ ZDOBYŁ. — NIE PRZECINAJ KORZENI, ŁĄCZĄ-
CYCH CIĘ Z RODNĄ ZIEMIĄ, CHOĆBYS NA KRANCU
ŚWIATA SIĘ ZNALAZŁ. TO TAK JAKBYS PRZECIĄŁ
ZYŁY ŻYWOTA.

Władysław Orkan.

Nowe izby w komplecie

Przyszli marszałkowie Sejmu i Senatu

Wady przyszłych kandydatów

Po dokonaniu nominacji senatorów Izby Ustawodawczej zostały całkowicie skompletowane. W tych warunkach można już ocenić ich fizjognomię polityczną.

SEJMY

Pisaliśmy już niejednokrotnie, że Sejm jest w swej ogromnej większości „ozonowy”. Jeszcze bardziej charakterystyczną cechą Sejmu jest brak wyrobienia politycznego. Nie jest rzeczą wykluczoną, by w pewnych sprzyjających okolicznościach nastąpiło większa niż tego można się spodziewać emancypacja nowych posłów ozonowych. Będzie to jednak o ile proces ten w ogóle nastąpi, w każdym razie proces powolny, choćby dlatego, że na jakieś „śmielsze” wyczyny nie pozwoli nowym posłom Ozon. Tym jaskrawiej na tym szarym tle odbija się nieliczna, bo złożona z kilku zaledwie osób między sobą niezwiązanych składająca się grupka posłów naprawdę niezależnych. Wśród nich niektórzy górują nad pozostałymi swymi towarzyszami wyrobieniem politycznym. M. in. taką opinią cieszy się poseł łukowski, adwokat Stoch.

SENAT

Senat, który ostatnio został skompletowany przez senatorów z nominacji będzie więc członkiem oznaczającym się większą niezależnością i większym wyrobieniem politycznym niż Sejm. Natomiast senatorowie niezależni mają mniejszą dynamikę od niezależnych posłów. Nie jest to wynikiem bardziej zgrzybiałego wieku senatorów, gdyż niewątpliwie gen. Żeligowski jest starszy wiekiem od wszystkich niezależnych, a prawdopodobnie i zależnych senatorów.

MARSZAŁEK SEJMU

W najbliższych dniach Izby Ustawodawczej zbiorą się celem ukonstytuowania swych władz. Na ten temat krąży w sferach politycznych najrozmaitsze pogłoski.

Mniej wątpliwości budzi sprawa obsadzenia stanowiska marszałka Sejmu. Od dawna na to stanowisko typuje się prof. Wacława Makowskiego. W okresie wyborów z kół ozonowych wysuwano obawy przed kłopotami, któreby wynikły gdyby prof. Makowski przepadł w wyborach. Ostatnio w pewnych kołach wysuwana jest kandydatura generała Skwarczyńskiego, przeciwko któremu przemawia jednak mała znajomość obyczajów parlamentarnych, gdyż jak wiadomo gen. Skwarczyński po raz pierwszy wstępuje w szranki parlamentu.

MARSZAŁEK SENATU

O wiele większe wątpliwości budzi sprawa obsadzenia stanowiska marszałka Senatu. Jest to sprawa o tyle ważniejsza, że jak

Znow deszcze i wzrost zachmurzenia

Przewidywany przebieg pogody w dniu 24 bm:

Po przejściowym rozpozgodzeniu ponowny wzrost zachmurzenia aż do deszczów, postępujących od zachodu kraju. Temperatura bez większych zmian. Dość silne wiatry południowe, stopniowo skręcające na zachodnie.

wiadomo marszałek Senatu jest ustawowym zastępcą Prezydenta Rzeczypospolitej.

Wysuwane są następujące kandydatury: plk. Koca, plk. Frystora, plk. Miedzińskiego, plk. Dąbrowskiego i b. premiera Bartla. Każdy jednak z kandydatów spotyka się ze sprzeciwami i poważnymi argumentami, które mają uzasadnić te sprzeciwy. A więc przeciwko plk. Prystorowi wysuwa się jako argument jego bliskie stosunki z plk. Sławkiem; przeciwko plk. Kocowi jego niepowodzenie w Ozonie zakończone ustąpieniem ze stanowiska szefa Ozonu i zbyt- nym zainteresowaniem czynnym życiem gospodarczym; przeciwko plk. Miedzińskiemu — brak dostatecznego majestatu dla piastowania tak wysokiego stanowiska, przeciwko plk. Dąbrowskiemu brak dostatecznie znanego nazwiska; wreszcie przeciwko b. premierowi Bartłowi jego poglądy i kontakty lewicowe, nie odpowiadające dzisiejszym nastrojom w społeczeństwie.

Doboszyński pracuje naukowo

W dniu 23 b. m. obrońcy oskarżonego Doboszyńskiego adwokaci Czerwiński i Stypulkowski odwieźli inż. Doboszyńskiego w więzieniu w Siedlcach. W wyniku konferencji ustalono, iż na rozprawie apelacyjnej obronę inż. Doboszyńskiego wnosić będzie jedynie adw. Pieracki, dziekan lwowski Rady Adwokackiej. Inż. Doboszyński czuje się dobrze i poświęca się całkowicie pracy naukowej.

Złóż ofiarę

na F. O. N.

Zadatek na Wielką Polskę

Po powrocie z trzydniowego objazdu z Centralnego Okręgu Przemysłowego, odczuwamy przede wszystkim nadmiar wrażeń. Jedną fabryką goni druga, jeden wielki budynek, przesłania w oczach drugi, tysiące metrów sześciennych wykopanej ziemi stają przed oczyma. Dopiero powoli myśl się porządkuje, dochodzi do pewnej syntezy tego, co się widziało i słyszało.

Człowiekowi pozbawionemu technicznego wykształcenia, nieślychanie trudno ocenić pod względem technicznym to, co się widziało w ciągu paru dni. Bo nawet dla fachowców takie pobieżne zapoznanie się z kilkunastu fabrykami, nie daje dostatecznych podstaw do oceny.

Również trudno jest wydać ocenę pod względem gospodarczym. Oczywiście, tu można było stawić takie, czy inne zastrzeżenia, podnosić takie czy inne wątpliwości, ale zawsze ryzykując, że na sku-

ty Kto zostanie przyszłym marszałkiem senatu to dziś zupełnie niewiadoma.

ORDYNACJA WYBORCZA

Podobna otwarcie nowego Parlamentu ma poprzedzić orędzie Pana Prezydenta R. P. w sprawie zmiany ordynacji wyborczej. Takie orędzie nie tylko nie pobudzi-

łoby posłów i senatorów do gorliwego zajęcia się tą sprawą. Bez tego bowiem gorliwość ich nie byłaby nadmierna. Trzeba przecież pamiętać, że w ogromnej większości są to ludzie, którzy przy wszelkiej innej ordynacji wyborczej mieli o wiele mniejsze szanse dostania się do pałacu przy ul. Wiejskiej.

Tajemnicę śmierci więźniów w karnym ośrodku pracy w Szczekarkowie wyjaśni dzisiejszy proces w Lublinie

LUBLIN, 23. 11. W dniu dzisiejszym (czwartek) rozpoczyna się w sądzie okręgowym w Lublinie proces karny przeciwko 11 b. funkcjonariuszom straży więziennej zatrudnionym w ruchomym ośrodku pracy więźniów w Szczekarkowie w powiecie puławskim.

W obozie tym w czerwcu b. r. zmarło 3 więźniów. Dochodzenie prokuratorskie ujawniło, że przyczyną zgonu były uszkodzenia cieleśne zadane przez t. zw. drużynowych przy czynnym, a niekiedy biernym współudziale funkcjonariuszów straży więziennej. W wyniku tych dochodzeń w dniu dzisiejszym na ławie oskarżonych zasiadą b. aspirant straży więziennej Jan Śliwiński i strażnicy Władysław Olejarczyk, Franciszek Klimkiewicz, Bronisław Sagan, Stefan Maćkowiak, Józef Witkiewicz, Józef Krause, Teofil Pałbicki, Jan Różycki, Franciszek Stecki i Józef Cierpień.

Na rozprawie zeznawać będzie 60 świadków oskarżenia, z któ-

rych 37 pozostaje jeszcze w więzieniach. Karny ośrodek pracy w Szczekarkowie został uruchomio-

ny 28 marca b. r. Fakty bicia więźniów miały miejsce w ciągu 5 tygodni.

Hearst proponuje utworzenie Państwa żydowskiego w Afryce

Trzeba znaleźć miejsce dla 4,5 mil. żydów

NOWY JORK, 23. 11. Hearst Stanów Zjednoczonych państwa żydowskiego w Afryce, które obejmowałoby jednolity zwarty ob-

Wyrok w procesie

„Merkuryusz” — „Społem”

W środę sąd okręgowy ogłosił wyrok w procesie „Społem” przeciwko redaktorowi „Merkuryusza” Polakowi „Julianowi Babińskiemu”. Sprawa ta, budząca powszechną sensację w kołach dziennikarskich, trzykrotnie znajdowała się na wokedandzie i dopiero obecnie została zakończona.

Sąd skazał redaktora Babińskiego na 3 miesiące aresztu z zawieszeniem wykonania kary oraz na 200 zł. grzywny, podkreślając w motywach, że redaktor Babiński działał w dobrej wierze, jednak nie udało mu się zgromadzić dowodów na wysunięte przez siebie zarzuty.

szar. Zdaniem Hearsta Stany Zjednoczone winny zainicjować tę akcję.

BERLIN, 23. 11. „Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz” omawiając przeprowadzoną w Izbie Gmin debatę nad sprawą żydowską, pisze: „Przedłożony w Izbie Gmin wniosek Labour Partu dowodzi, że w zagadnieniu żydowskim chodzi nie tylko o sprawy niemieckie, lecz i o ogólnie europejskie. W Anglii w przyszłości będą musieli się liczyć z tym, że liczba uchodźców żydowskich z Europy wynosić będzie 4 i pół miliona, gdyż zagadnienie żydowskie już od bardzo wielu lat istnieje w szeregu państw europejskich.

„Na posiedzeniu Izby Gmin konserwatysta Hammersley stwierdził — pisze dalej „D.D.P.K.” — że żydostwo światowe rozporządza wielkimi kapitałami i może w znacznym stopniu pokryć koszty przesiedlenia. Specjalnie w Stanach Zjednoczonych zamieszkuje liczna ludność żydowska, która może udzielić wydatnej pomocy.

Również min. Hoare uznał obowiązki ciążące na W. Brytanii w związku z tym zagadnieniem. Obowiązki te wynikają z faktu posiadania przez W. Brytanię wielkich obszarów na całej kuli ziemskiej. Dla narodów Anglosaskich winno być zatem łatwym zadaniem przesiedlenie żydów, którzy zmuszeni będą wyemigrować z ciasnych terytoriów innych narodów.”

Zwłok królowej Maud w drodze do Norwegii

LONDYN, 23. 11. Po nabożeństwie żałobnym trumna zawierająca śmiertelne szczątki królowej norweskiej Maud została z honorami wojskowymi przewieziona na lawecie armatniej na dwo-rzec „Victoria”. O godz. 10-tej żałobny pociąg ruszył do Portsmouth, skąd ciało królowej na pokładzie okrętu wojennego „Royal Oak” odpłynęło do Norwegii.

re będą stanowiły gospodarce zaplecze dla Armii polskiej, wyrastają w lesie. Jakby po ciepłym deszczu.

Wyrastają one kosztem wielkich ofiar, jakie społeczeństwo ponosi. Jest to ofiara całego społeczeństwa, która niewiadomo czy opłaci się ściśle gospodarczo, choć wiadomo napewno, że opłaci się pod względem moralno - politycznym. Całe społeczeństwo polskie bez różnicy przekonań politycznych oświadcza się na ofiarę, przyjmując z uznaniem dotychczasowe wyniki, czeka z niecierpliwością na dalsze zamierzenia. Społeczeństwo polskie całe bez różnicy przekonań politycznych, chce być za wszelką cenę całym równorzędnym partnerem w zaostrzających się rozgrywkach międzynarodowych, rozumiejąc dobrze, że pozycja Polski międzynarodowa musi być oparta na solidnym fundamencie militarno - gospodarczym.

COP jest pociechą dla każ-

dego Polaka, stwierdzającą wymownie możliwości tworzenia społeczeństwa polskiego, tedy, gdy postawi się przed nim zadania wyraźne i konkretne. W dzisiejszych warunkach COP może być tylko zjawiskiem lokalnym, które samo przez się nie doprowadza do głębokich zmian struktury gospodarczo - społecznej Polski. Jest on jednak zapowiedzią tego, co Polska dokonać może wtedy, gdy warunki te ulegną zmianie. Jest więc pewnego rodzaju zadatkem na Wielką Polskę, zadatkem stwierdzającym konieczność wytworzenia wspólnym wysiłkiem wszystkich prawdziwych Polaków takich warunków w Polsce, w których mogłyby powstawać nie tylko dzieła, które jak COP są nagłą koniecznością, zmuszającą do natychmiastowej realizacji, ale o wiele większych, które będą trwałym i wszechstronnym fundamentem Polski.

Jan Korolec